Dodatek do „Biuletynu Kowieńskiego“

BIULETYN BAŁTYCKI

WILBI

Nr. Wilno, dnia 12 maja 1933 r. 122.

T r e ś ć n u m e r u:

ŁOTWA.

1.Pogłoski o zmianie rządu. 2.Obostrzenia w stosunku do wyborców sejmowych. 3.Konferencja kolejowa państw bałtyckich w Rydze.4.Głosy Żydów łotewskich o hitleryźmie. 5.Zmiany w poselstwach łotewskich. 6. Zgon posła sowieckiego w Rydze.

ESTONJA.

1.Dokoła kryzysu gabinetowego. 2.Odznaczenie Paetsa duńskim orderem. 3.Rozkład w partji agrarjuszy. 4.Eksport do Finlandji. 5.Eksport kartofli. 6.Eksport masła. 7.Sprawa paktu handlowego z Litwą. 8.Sprawa zniżki korony. 9.Bilans Banku Estońskiego.-

-:0§0:-

ŁOTWA:1.P o g ł o s k i o z m i a n i e r z ą d u ."Latvis" /z 7.V.1933/:Jak słychać, rząd Blodnieksa wkrótce ma ustąpić. Na jego miejsce ma być utworzony rząd z Ulmanisem na czele.

W związku z tem organ związku rolników "Brihva Zeme" pisze, iż wiadomość ta nie odpowiada rzeczywistości, stanowiąc złośliwą prowokację.-

2. O b o s t r z e n i a w s t o s u n k u d o w y b o r c ó w s e j m o w y c h ."Brihva Zeme" /z 10.V.1933/:Sejmowa komisja prawnicza rozpatruje projekt ustawy, na mocy którego przewidziana jest kara więzienia do 3-ch lat za głosowanie podczas wyborów do sejmu w innych okręgach, niż mieszkają głosujący i za przewożenie wyborców do innych okręgów.

Przeciwko projektowi takiej ustawy kategorycznie się wypowiedzieli przedstawiciele mniejszości i chrześcijanie letgalscy.-

3. K o n f e r e n c j a k o l e j o w a p a ń s t w b a ł t y c k i c h w R y d z e ."Latvijas Kareivis" /z 10.V.1933/:7 czerwca w Rydze odbędzie się łotewsko-estońsko-polska konferencja kolejowa. Na konferencję mają przybyć również przedstawiciele Czechosłowacji i Rumunji. Konferencja ma dotyczyć sprawy taryf z tytułu bezpośredniego transportu kolejowego.-

4. G ł o s y Ż y d ó w ł o t e w s k i c h o h i t l e r y ź m i e ."Pehdeja Brihdi" /z 10.V.1933/:Pewien wybitny rabin ryski oświadczył w imieniu łotewskich Żydów, że polityka Hitlera zgubi Niemcy, które będą podzielone pomiędzy sąsiadów. Z powodu prześladowania Żydów zginęły już:Babilon, Egipt, Persja, Rzym i Rosja carska. Hitlera zesłał Bóg dla ukarania narodu niemieckiego za jego pychę i imperjalizm.

Żydzi łotewscy wierzą, iż agenci Hitlera, którzy jeżdżą po Łotwie i podjudzają Łotyszów przeciwko Żydom, nie będą mieli powodzenia.-

5. Z m i a n y w p o s e l s t w a c h ł o t e w s k i c h ."Siegodnia" Nr.130./V.1933/:Obecny poseł łotewski w Helsingforsie Balodis i poseł w Pradze Ducman powracają do Rygi. Balodis zostanie zemerytowany. Posłem w Pradze zostanie prof.Spekke, posłem w Helsingforsie będzie obecny poseł w Paryżu Schuman. Na jego miejsce wyznaczony zostanie leader partji s.d. poseł Cielens. Do Londynu na wakujące stanowiska posła wyznacza się b.ministra S.Z. Zarinsza,który obecnie piastuje godność posła w Tallinie. Do Tallina uda się natomiast obecny poseł łotewski w Litwie Lepinsz. Do Kowna przyjedzie w charakterze posła obecny poseł w Stokholmie Nuksza. Jego stanowisko obejmie obecny konsul generalny w Londynie Seja.-

6. Z g o n p o s ł a s o w i e c k i e g o w R y d z e ."Siegodnia" 130/V.1933/:11 maja zmarł nagle w Rydze poseł sowiecki Świderski. Ciało będzie odwiezione do Moskwy.-

ESTONJA 1. D o k o ł a k r y z y s u g a b i n e t o w e g o ."Vaba Maa"-"Esmaspäev" Nr.19./V.1933/:Po wyrzeczeniu się A.Reia funkcji tworzenia rządu, przewodniczący parlamentu J.Tynisson zwrócił się ponownie do przedstawicieli w sprawie dalszego działania.

Postanowiono zwrócić się z propozycją utworzenia gabinetu do K.Paetsa lub J.Teemanta.

W związku z przesileniem gabinetowem prasa estońska pisze, co następuje: "Postimes":"Pewnem jest, że gdyby w parlamencie figurowało więcej partyj, utworzenie gabinetu byłoby już faktem dokonanym. W każdym razie byłoby o wiele więcej możliwości kombinacyj".

"Kaja" /roln./:"Czujemy, że wystąpienie ludzi niezrównoważonych przeciw rządowi może w każdej chwili zniszczyć nasze życie i pracę. Nasz instynkt samozachowawczy mówi nam, że ten stan rzeczy jest niebezpieczny i niedopuszczalny. Trzeba wreszcie temu położyć kres. Należy więc zebrać wszystkie siły i na głosowaniu powszechnem dać naszemu państwu lepszą konstytucję.-

2. O d z n a c z e n i e K.P a e t s a d u ń s k i m o r d e r e m. "Rev.Ztg." Nr.102./V.1933/:7 maja poseł duński de Lerche wręczył naczelnikowi państwaK.Paetsowi w imieniu króla duńskiego order Danebroga wyższego stopnia.-

3. R o z k ł a d w p a r t j i a g r a r j u s z y ."Rev.Ztg." 102. /V.1933/:Pokojowa współpraca rolników z osadnikami pod nazwą partji agrarjuszy trwała bardzo krótko.

6 maja odbył się kongres partji starorolników, na którym postanowiono, że partja ta ma w przyszłości stanowić samodzielną jednostkę.-

4. E k s p o r t d o F i n l a n d j i ."Rev.Ztg." Nr.101./V.1933/: Wartość towarów, wywiezionych do Finlandji w r.ub. wyniosła 273.415 koron. Wywieziono: 2 milj.kg.kartofli, 648.692 kg.jabłek, 266.385 kg. cykorji, 39639 kg.cebuli.

Finlandja dla wsparcia własnej gospodarki postanowiła ograniczyć import zapomocą podwyższenia ceł. Oznacza to rewizję układu handlowego, bardzo jednak jest wątpliwe, by Finlandja tą drogą ograniczyła bilans handlu zagranicznego z Estonją.-

5. E k s p o r t k a r t o f l i ."Vaba Maa" Nr.105./V.1933/:Eksport kartofli w r.b. znacznie się zmniejszył w porównaniu z r.ub. W ostatnim tygodniu kwietnia wywieziono do Finlandji 4 tys.centn. Całomiesięczny eksport wyniósł 6.800 centnarów.

W kwietniu r.ub. wywieziono 24 tys.kartofli, przeważnie do Anglji i Szwecji.-

6. E k s p o r t m a s ł a ."Rev.Ztg." Nr.98./V.1933/:Od 1 stycznia do 30 kwietnia r.b. wywieziono 29.722 beczek masła, czyli o 44% mniej niż w r.ub w tymże czasie.

W kwietniu 71% wywieziono do Niemiec, 27% do Anglji, 2% do Czechosłowacji.-

7. S p r a w a p a k t u h a n d l o w e g o z L i t w ą ."Siegodnia" Nr.130 /V.1933/:Poseł litewski w Tallinie Dailide odwiedził estońskiego ministra S.Z. Rei´a. Rozmowa dotyczyła propozycji Litwy w sprawie rewizji litewsko-estońskiego paktu handlowego i zmiany uzupełnień taryfowych.Estonja pragnęłaby zachować pakt obecny wraz z t.zw.klauzulą bałtycką.

8. S p r a w a z n i ż k i k o r o n y ."Siegodnia" Nr.130./V.1933/: 9 maja na zebraniu centralnego komitetu osadników poddano ostrej krytyce politykę ekonomiczną obecnego rządu estońskiego i uznano za niezbędne domagać się przeprowadzenia reform finansowo-gospodarczych. Ta rezolucja tłumaczona jest przez sfery polityczne, jako żądanie obniżenia kursu korony.-

9. B i l a n s B a n k u E s t o ń s k i e g o ."Rev.Ztg."101/V.1933/: Stan Banku Estońskiego w dn.30 kwietnia w porównaniu z 23.IV przedstawia się, jak następuje /w milj.koron/:

	30.IV.	23.IV.		30.IV.	23.IV.
złoto	17,3	17,84	banknoty	31,53	31,26
dewizy	2,14	2,06	wkłady	12,99	12,04
kredyt	21,28	20,16	pokrycie	44,90%	45,98% .-